

Schriftlicht

De ruimte van Gods geduld

P. Schelling

Voor de Heer is één dag als duizend jaar en duizend jaar als één dag. De Heer is niet traag met het nakomen van zijn belofte, zoals sommigen menen; Hij heeft alleen maar geduld met u, omdat Hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat.

2 Petrus 3:8b,9

Schriftlicht. Wie de titel van deze rubriek in ‘de dikke Van Dale’ denkt te kunnen vinden, vergist zich. Wat daarvan de oorzaak ook mag zijn, het betekent in ieder geval dat het wel een bijzonder licht moet zijn, dat Schriftlicht.

Dat is het ook, weten wij. En we voelen ons heel rijk met die Schrift waarmee de wereld de spot drijft. Die vaak giftige en vijandige spot zorgt ervoor dat we nog meer van haar gaan houden. Want ze geeft ons *Vaders* licht over de wereld en de dingen en ons leven. En steeds beter herkennen we zijn stem. Streng soms, maar altijd liefdevol en zorgzaam. Vader! Niet dat alles gelijk duidelijk is. Integendeel soms. Maar als we goed doorluisteren, in samenhang met alles wat Hij gezegd heeft, dan wordt het toch duidelijk. Denk maar eens aan zo’n tekst als die waarnaar we gaan luisteren in het laatste nummer van 2007.

Nieuws in Gods wereld

Het was begin november. Een van de vooraanstaande journalisten van de Hilversumse media was er de initiatiefnemer van. Hij duldde het niet langer dat de grootste humanitaire ramp die zich momenteel, en al jaren voltrekt, geen dagelijks nieuws is. Dat moest uit zijn. Dus werd er een Darfuravond georganiseerd. ‘Tot zover Darfur’ - als was het de laatste standaardzin van een dagelijks nieuwsitem in de journaals. De hele avond foto’s, reportages, interviews. Alle techniek was uit de kast gehaald. Een breed en goed gedocumenteerd beeld van de ellende in dat gebied, in al z’n ingewikkeldheid en verschrikking. Met een af en toe buitengewoon hypocriete VN in een hoofdrol. Terwijl daar honderdduizenden creperen. Mensen met eer en gevoel. Niet maar een anonieme colonne ellendigen, maar mensen van vlees en bloed zoals u en ik. Dat was de kracht van die televisiepresentatie. Darfur op de kaart.

Ja, schreef *Trouw* ’s maandags, maar dan wel een eendagskaart. ‘Een kaart die we alleen gebruiken als het geweten een kompas nodig heeft.’ Maar als we de weg weer gevonden hebben, ‘gooien we de map weer op de enorme berg andere wegwerpkarten die we ook nog hebben liggen’. En de reden? We kunnen Darfur ‘er niet blijvend bij hebben’. Trouwens, wie zijn ‘we’? De tv-recensent van *Trouw* was eerlijk - ‘zo eerlijk, dat u misschien wel boos wordt’. Hij had eerder beroepsmatig naar ‘De Gouden Kooi’ van RTL, voorheen Talpa/Tien moeten kijken. En hij biecht op: ‘Ik heb mij in dat halfuur ... meer druk gemaakt over de intens platte ruzies daar in dat Gooise huis dan aan de gruwelijkheden in Darfur over de hele vrijdagavond uitgesmeerd. Kom, kom, denkt u nu. Dat is wel erg gechargeerd. Maar was het maar waar. En was ik maar de enige. Er keken vrijdag 246.000 naar “Tot zover Darfur”.’ Een schamele 246.000 voor Darfur op 2. Terwijl, las ik elders, 1 ertegenover een gewoon miljoenencijfer had gehad...

Het hield en houdt me erg bezig. Ik was dan wel een van die 246.000 kijkers, maar staan de gruwelen van Darfur nu echt op de kaart bij mij? Zeker nu ik van dat door de tv-makers zo gewenste dagelijkse Darfurbulletin in het journaal nog niets gemerkt heb? Of ben ik van hun nieuwsagenda afhankelijk voor mijn aandacht voor Gods wereld als zoveel anderen?

Aandacht voor het nieuws

Voor *Gods* wereld, ja. Wij, nieuwshoorders, -kijkers, -overdenkers hebben als we ons zulke vragen als zojuist stellen, altijd nog een andere dimensie over, achter wat we horen, zien en ervaren. Want we mogen onszelf soms wel eens, heel modern, het centrum van de dingen vinden - meneer/mevrouw zelfredzame mens, zoals satan ons in het paradijs met succes aanpraatte -, maar Vader is er ook nog. En de wereld en het nieuws zijn van Hem. Hij heeft geen Darfur-tv-avond nodig om dat afschuwelijke toneel van satanische vernietiging voor de aandacht te hebben. Sterker nog: die mensen, meest vrouwen, al dan niet verkracht en mishandeld, die net of al niet eens meer hun kindertjes uit de vuurzee of van de machete hebben kunnen redden, nadat ze eerst hun ouders en mannen voor hun ogen vermoord hadden zien worden, en die mij op zo'n avond via de camera en het scherm met hun doffe ogen recht in de mijne kijken - Vader kent ze stuk voor stuk.

De gedachte greep me aan. Met een troostende wetenschap: hè, ze zijn niet echt alleen! Uiteindelijk zijn ze niet afhankelijk van dat wereldpolitieke gekuip, niet van de vaak machteloze NGO's, laat staan van onze Darfuravonden, waaraan we nog geen extra journaal overgehouden hebben. Ze zijn uiteindelijk afhankelijk van God. Misschien is Hij niet hun Vader in Christus Jezus - trouwens hoeveel zullen er onder hen zijn die Hem wel zo kennen, hoe gebrekkig misschien ook? Maar in ieder geval is Hij wel hun Schepper. En ze zijn net zo afhankelijk van Hem, iedere dag, ieder uur, als ik die hen zonder dat ze het weten in de ogen zit te kijken.

Maar intussen kijk ik - akkoord, voor de volle honderd procent verantwoordelijk onderdeel van een rijke, de wereld opconsumerende westerse maatschappij, maar toch... -, intussen kijk ik machteloos toe. Maar Hij? Met zijn Zoon, de Redder der wereld, naast Zich in de troon? Aan wie Hij alle macht heeft gegeven in hemel en op aarde? Hij het beleid, zijn Zoon de uitvoering? Met de zeven Geesten voor hun troon? Horen Zij wel? Zien Zij wel? Ervaren en overdenken Zij wel? En dan niet alleen maar die ellende ginds, maar ook onaangedane, luie zelfgenoegzaamheid hier?

Zulke vragen doen gewoon zeer. Want wij hebben Hen lief, uit de grond van ons hart. Geen wonder dat die vragen in de psalmen soms zo bitter opklinken. Here, waar bent U toch?

Gods klok: grote snelheid

Niet alleen dat zulke vragen het hart pijn doen van hen die Hun zijn toegedaan. Ze voeden ook de spot. Christus' apostel Petrus schreef er al over toen er nog geen eeuw voorbij was na het werk van zijn Meester, waarvan Hij getuigt. Hij waarschuwt voor spotters 'aan het einde van de tijd', die smalend zullen vragen: 'Waar blijft Hij nu? Hij had toch beloofd te komen?' (2 Petr. 3:3v). Juist omdat ze smalende spotters zijn, zal 'beloofd' in hun mond wel betekenen 'gedreigd'. Dus dagen ze uit, ze jennen: van dat hele oordeel op die zogenaamde dag van God komt niets terecht.

Tegen hen zegt Petrus dat ze blijkbaar willens en wetens de zondvloed zijn vergeten. Toen is er terdege een aangekondigd oordeel van God losgekomen en een hele wereld door het water weggespoeld (5v).

Maar die smalende vragen raken ons, om niet te zeggen dat ze doel treffen. Want we stellen ze zelf. Wel niet smalend, maar toch wel met diepe pijn. Maar ook voor ons heeft de apostel een antwoord. Ook wij moeten iets niet over het hoofd zien: de Here heeft een eigen klok met een heel aparte tijdrekening. Mozes omschreef het ooit heel poëtisch: 'Duizend jaar zijn in uw ogen / als de dag van gisteren die voorbij is, / niet meer dan een wake in de nacht' (Ps. 90:4). En in zijn uitspraak ligt - de hele context wijst daar ook op - duidelijk het accent op de vergankelijkheid, de vluchtigheid - ach, wat is dat gauw voorbij! Petrus zet het krachtig neer: 'voor de Heer is ... duizend jaar als één dag.' Met het volle accent, iets neutraler, iets 'zakelijker', op de enorme snelheid waarmee voor de Here de tijd voorbijgaat. Duizend jaar? Eén dag!

Wat duurt het allemaal lang voor de Here komt en ingrijpt, is de stille klacht van de verdrukte gelovigen. Maar Petrus zegt: Lang? Akkoord, denkt u op *uw* klok, in uw tempo van leven, maar eens een periode van duizend jaar in. Van 1007 tot 2007. De Middeleeuwen moesten nog beginnen, Amerika moest nog worden ontdekt - ach, ik ga het niet allemaal opschrijven; u zult er meer moeite mee hebben iets vóór die periode op te noemen, dan in te vullen wat er allemaal in zo'n tijdsruimte is gebeurd. Wat een tijd, wat een geschiedenis! Maar voor de Here een dag!

Ja, en dan was hun klacht juist in verband met zijn belofte. Hij is daar traag mee, hoorde Petrus op de achtergrond (vs. 9a). Beloofd is beloofd bij Hem, maar het duurt wel erg lang...! Nee, zegt Petrus, want ook dat moet u bezien met *zijn* tijdrekening, op *zijn* klok. Beloften van duizend(en) jaren geleden hoort Hij Zichzelf gisteren nog uitspreken. En wat Hij vandaag hoort en ziet en beleeft, staat in het licht van een belofte van bij wijze van spreken een dag oud. Hij is net begonnen die in te lossen. Met zoveel vaart en zoveel trouw is Hij bezig zijn dag voor te bereiden. Jakob leerde van Hem zo op de klok kijken: hij werkte zeven jaar om Rachel, maar voor zijn gevoel waren het maar een paar dagen, zoveel hield hij van haar (Gen. 29:20). Begrijpt u? Duizend jaar, één dag: zo snel werkt de Here heen naar zijn dag, zijn oordeel en zijn verlossing.

Gods klok: grote intensiteit

Gods klok. Heel opvallend geeft Petrus aan het woord van Mozes een eigen uitbreiding. Die zet hij zelfs voorop: 'voor de Here is één dag als duizend jaar...' Omgekeerd dus. In alle opzichten inderdaad: wat in de andere uitspraak een geweldige snelheid betekent, is hier een bijna overweldigende traagheid. Eén dag als duizend jaar - uren die een eeuwigheid duren, zoals wij dat zeggen als we heel intens op iets spannends moeten wachten. Je ziet de seconden wegtikken, tergend langzaam.

Die gedachte van gespannen en verlangend naar iets uitzien mag ongetwijfeld ook voor de Here gelden. Hij verlangt naar het einde. Hoor maar hoe de Bruidegom en de Bruid dat elkaar toeroepen in het slot van het boek Openbaring (Op. 22).

Hier is het makkelijker dan zojuist om terug te denken aan de ellende waarmee we openden. Ik bedoel: het is misschien troostrijk om bij ellende van Darfur en bij de westerse laksheid te denken aan de snelheid waarmee de Here door de geschiedenis heen gaat, en dat Hij Zich niet laat ophouden om de dag van zijn recht te laten aanbreken. Maar het is dan net alsof Hij er

haastig aan voorbijgaat. Als vier jaar afschuwelijke oorlog en geweld in dat gebied voor U als een uur, een paar minuten is, Here, ziet U dan wel wat daar gebeurt?

Maar dat andere, dat voor Hem de seconden traag wegtikken, dat is veel makkelijker bij die ellende te betrekken, als we ons indenken hoeveel verdriet dat de Here doet. Het mensonterende geweld waardoor eervolle schepselen van Hem worden vermalen, met een hulpverlening die het probleem niet echt oplost maar integendeel: zelfs helpt in stand te houden - een onwillige regering laat zich er graag door assisteren...

En dat andere, die wereld die haar hoofd afwendt en eigenlijk geen hand uitsteekt omdat voor de economische belangen goede verhoudingen in de regio te belangrijk zijn, en de laksheid van een land en een volk dat door geen tv-avond los te krijgen is om zich het lot van z'n medemensen aan te trekken, tenminste bij zo'n slepend conflict dat niet het overdonderende en spectaculaire van een tsunamiramp heeft -, Hij maakt het iedere dag mee en zijn ergernis erover moet mateloos zijn. En ze gaan maar door in hun zelfredzame leven, en drijven maar de spot met Hem en zijn evangelie en zijn koninkrijk, net of het niks is. En de wijzers van de klok gaan tergend langzaam rond. Eén dag als duizend jaar - het duurt nog een eeuwigheid voor het einde eindelijk komen kan.

Gods geduld

Komen *kan*? Is Hij dan niet de beheerder van zijn eigen klokkentijd? Petrus mocht met zijn raadselachtige uitspraken over Gods tijdmaten wel enig zicht geven op de verhoudingen in Gods beleid, maar de vraag blijft: waarom duurt het allemaal zo lang?

Het antwoord is verrassend. We hebben te maken met het geduld van God, die wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat (vs. 9b). Petrus' eerste lezers waren bezig met het onrecht en de verdrukking hun aangedaan, en wij waren bezig met de ellende in de wereld en in ons eigen leven, en met de laksheid en de goddeloosheid en het verzet tegen God, die allemaal roepen om zijn ingrijpen. Maar er blijken nog andere factoren te zijn die Gods beleid bepalen. Er is nog een wereld te winnen voor de eer van zijn naam en het feest van zijn verlossing. Er zijn nog straten en stegen en sloppen genoeg met mensen die naar zijn paleis gelokt moeten worden voor de bruiloft van zijn Zoon.

En met hen heeft Hij geduld, want Hij wil dat ze allemaal tot inkeer komen en niemand omkomt. Niet dat dat ook echt gebeuren zal. Goddelozen zullen straks ondergaan op de dag van het oordeel, zei de apostel zojuist (vs. 7). Maar dat doet niets af aan het feit dat we de Here zo kennen. Als de God die het helemaal niet toejuicht als een slecht mens sterven moet - integendeel, die wil dat hij tot inkeer komt en in leven blijft. De dood van een mens - nog eens - geeft Hem geen vreugde, en Hij roept ieder op: Kom tot inkeer en leef! (Ez. 18:23,32).

Wat lopen we in een paar verzen van zo'n apostolische brief een wonderlijk wisselende kijk op de Almachtige door.

De wijze waarop Hij schijnbaar de tijd maar duren en duren laat, riep de spot van zijn vijanden - loze dreigementen! - en de klacht van zijn kinderen wakker - traagheid in het inlossen van zijn beloften!

Het inzicht dat Petrus ons gaf in zijn tijdmaten, liet Hem zien in de snelheid waarmee Hij doorwerkt naar het voorgenomen einde en de intensiteit waarmee Hij de weg daarheen doorloopt.

En nu blijkt dat alles te staan in het perspectief van de geweldige reddingsoperatie waarmee Hij bezig is, om hemel en aarde met Zich te verzoenen en Zich een nieuwe mensheid te verwerven om zijn nieuwe wereld te bevolken. Niemand mag daarin ontbreken.

Dat moet veel betekenen voor ons gebed om zijn komst. Als we de ellende en het onrecht in deze wereld en in de levens van onze naaste medemensen en misschien onszelf tot ons laten doordringen, en ook de zonde en de goddeloosheid en het geweld die Gods wereld afbreken, dan mag dat ons natuurlijk prikkelen tot een intens verlangen naar zijn komst, en een daaruit geboren hartstochtelijk gebed.

Maar tegelijk moeten we beseffen dat er in onze omgeving en in Gods wereld nog velen rondlopen met wie Hij misschien nog bezig is om hen te veroveren voor zijn rijk. Dat brengt ons verlangen en ons gebed ook weer op het niveau waar het hoort: niet alleen de verlossing van Gods wereld, maar de triomf van heel zijn werk in de eer van zijn naam, dat is het doel van de grote dag die komt. En daarin moeten alle dingen worden meegenomen, omdat het een herstel van alle dingen betekent.

Gods geduld met ú!

Petrus' antwoord op de vraag waarom het allemaal zo lang duurt, noemde ik verrassend. Maar het heeft nog een spits die we bijna schokkend zouden kunnen noemen. Gods geduld is niet maar algemeen gericht, nee, het is 'geduld met u', lezers van Petrus' brief.

Daar komen in zo'n breed overzicht van Gods beleid met deze wereld ineens *wijzelf* in beeld als een factor van betekenis. Dat wil zeggen: in de samenhang van Petrus' brief zijn het eerst de verdrukte lezers met hun door de spot versterkte vragen naar Gods traagheid. In de eerste plaats mag hun het geheel eigen karakter van Gods tijdrekening niet ontgaan, maar vooral: Hij houdt de pas in omwille van *henzelf*. Wat kunnen ze soms nog moeilijk meekomen! We herkennen onszelf erin. Wat is er nog een traagheid bij onszelf te constateren, voordat wij nota bene de Here traagheid zouden verwijten!

En vooral: wat kan blijkbaar onze (on)gehoorzaamheid in zijn dienst een sleutelrol spelen in de afwikkeling van Gods wereldplan! Dan beginnen we over het onrecht en de uitzichtloze ellende in een gebied van de wereld, en dan blijken die zomaar in verband te staan met ons eigen leven. En met name met onze bereidheid om naar Gods stem te luisteren, ons telkens weer tot inkeer te laten brengen en ons over te geven aan de weg van zijn genade. Het zal toch niet waar zijn: ingeslapen Nederland en ellendig Darfur wachten op ons... Maar het is wel waar, zegt Petrus. En we zijn gehouden ons te laten gezeggen. Hoe precies die verbanden liggen, God weet het, en we zullen het aan Hem overlaten. En al onze ja-maars zijn uitwijkmanoeuvres waarmee we ons aan de klem van Gods oproep tot gehoorzaamheid onttrekken.

Triomf der genade

Het licht van de Schrift zet de zaken op hun plaats. En we zijn er rijk mee, want we herkennen Vaders openbaring.

Alle vragen zijn er niet mee opgelost. Zo was dat ook niet voor Petrus' eerste lezers. Maar een paar regels zoals we die lazen, monden wel uit in de overwinnende taal van een God die de wereld zo liefhad dat Hij zijn eigen Zoon ervoor overhad om haar te redden. Dus: inkeer en redding.

Dat blijft het perspectief voor onszelf - straks weer op en over de drempel van een nieuw jaar. Als God het geeft, want of we samen 2008 bereiken - Hij kent zijn eigen klok en zijn eigen kalender het beste.

Inkeer en redding, dat blijft ook het perspectief voor de landen en de volkeren van deze wereld. Laks en verwereldlijkt Nederland niet minder dan dat ene en die vele Afrikaanse

landen en volkeren, aan wie de Rechter van hemel en aarde eenmaal recht zal verschaffen!
Een toekomst om naar uit te zien!

In dat vertrouwen horen, zien en ervaren we het nieuws van de dag, in het licht van Gods
tijdmaten. En dankbaar voor het geduld dat Hij met ons heeft, vouwen we onze handen om
zijn dag naderbij te bidden. De dag waarop zijn genade heerlijk overwinnen zal.